

Zadeva C-174/22

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

8. marec 2022

Predložitveno sodišče:

Varhoven kasatsionen sad (Bolgarija)

Datum predložitvene odločbe:

25. februar 2022

Vlagatelj kasacijske pritožbe:

EV

Predmet postopka v glavni stvari

Postopek je bil uveden na podlagi kasacijske pritožbe obtoženca EV zoper odločbo št. 57/05.08.2021 pritožbenega sodišča v Varni.

S sodbo, ki je izpodbijana pred kasacijskim sodiščem, je pritožbeno sodišče potrdilo sodbo okrožnega sodišča v Varni št. 22/22.03.2021, s katerim je bil EV spoznan za krivega, da je 21. decembra 2018 v Varni neupravičeno za namen distribucije posedoval predhodne sestavine pri prepovedanih drogah, in sicer dva litra toluena v vrednosti 24 levov (BGN), snovi za proizvodnjo še nevarnejših mamil (metamfetamin) ter 11,18 grama rdečega fosforja v vrednosti 2,79 BGN, vse skupaj v skupni vrednosti 26,79 BGN, in je bil zaradi tega v skladu s členom 354a(1), drugi stavek, Nakazatelen kodeks (kazenski zakonik; v nadaljevanju: NK) v povezavi s členom 58a(1) in členom 54 NK obsojen najprej v skladu s splošnimi določili o izvrševanju kazenskih sankcij na zaporno kazen dveh let ter na denarno kazen v višini 20.000 BGN.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Predlog za sprejetje predhodne odločbe je bil vložen v skladu s členom 267(1)(b) PDEU.

Vprašanje za predhodno odločanje

Ali določbe Uredbe (ES) št. 273/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004, ki zapolnjujejo blanketno določbo člena 354a Nakazatelen kodeks (kazenski zakonik) v povezavi s členom 3(4) Zakon za kontrol varhu narkotičnite veshtestva i prekursorite (zakon o nadzoru prepovedanih drog in predhodnih sestavin pri prepovedanih drogah), dopuščajo, da se osebo spozna za krivo zaradi posesti snovi iz skupine 3 v Prilogi I, in sicer toluena v količini dveh litrov?

Mednarodno pravo

Konvencija Združenih narodov zoper nezakonit promet mamil in psihotropnih snovi, člen 3

Določbe in sodna praksa Evropske unije

Uredba (ES) št. 273/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o predhodnih sestavinah pri prepovedanih drogah, člen 2, člen 3(2) in (6), člen 8, Priloga I

Nacionalne določbe

Nakazatelen kodeks (NK), člen 354a

Zakon za kontrol varhu narkotičnite veshtestva i prekursorite (zakon o nadzoru nad prepovedanimi drogami in predhodnimi sestavinami pri prepovedanih drogah, ZKNVP), člen 1, 3 in 18a, dopolnilne določbe člena 1, točka 14

Naredba N° 1 za kontrol na prekursorite na narkotičnite veshtestva) (uredba št. 1 o nadzoru predhodnih sestavin pri prepovedanih drogah) z dne 18. aprila 2008, členi 1, 11 in 18, Priloga št. 1

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Trije policisti občinske policije v Varni so 21. decembra 2018 opazili tri osebe, ki so bile vpričo policije vidno vznemirjene. Nato so preverili njihovo identiteto in ugotovili, da gre za obtoženca EV in njegova znanca, ki sta pozneje v postopku nastopila kot priči. Priči sta zanikali, da bi posedovali droge ali druge prepovedane snovi. Tekom pogovora je obtoženec navedel, da ima pri sebi steklenici toluena. Odprl je svojo torbo, v kateri sta bili elektronska tehtnica in polietilenska vrečka z rdečo praškasto snovjo; EV je v zvezi s tem pojasnil, da gre za rdeči fosfor. Obtoženec je opisane predmete prostovoljno izročil iz pojasnil, da je rdeči fosfor kupil na spletni strani za elektronsko poslovanje, toluen pa v trgovini in da gre pri teh snoveh za sestavine za proizvodnjo „Pico“ (metamfetamin). Policisti so obtoženca odpeljali na policijsko postajo. V zapisniku o prostovoljni izročitvi, ki

je bil sestavljen, je EV sam podal na zapisnik, da je hotel predmete odnesti k znancu, ki naj bi mu za to plačal nakupno ceno.

- 2 Na podlagi izida fizikalno-kemijske analize gre pri predmetih št. 1 in št. 2 (čisti prozorni tekočini v skupni prostornini 2.000 ml) za toluen; predmet št. 3 (vijolična snov z neto težo 11,64 g) je rdeči fosfor; na predmetu št. 4 (siva elektronska tehtnica) so bile sledi metamfetamina.
- 3 Na podlagi ugotovitev opravljenih preiskav so izvedenci zaključili, da bi lahko predmete kot predhodne sestavine uporabili v postopku sinteze droge metamfetamin s tako imenovano metodo redukcije efedrina/psevdoefedrina s segrevanjem v prisotnosti jodovodikove kisline.
- 4 Predhodna sestavina je efedrin/psevdoefedrin, ki ga je običajno mogoče pridobiti z ekstrakcijo (izlužitvijo) farmacevtskih oblik (kapsul, tablet, ampul). V stadiju redukcije predhodne sestavine efedrin/psevdoefedrin v metamfetamin se uporabi jodovodikova kislina, ki se jo pridobi z dodajanjem pripravljene raztopine rdečega fosforja (predmet št. 3) in joda v prisotnosti fosforne kisline, zmešane z vodnim medijem. Pri reakciji efedrina/psevdoefedrina z jodovodikovo kislino nastane metamfetaminova baza. Postopek se izvaja s segrevanjem z gorilnikom v stekleni posodi, ki je lahko opremljena s povratnim hladilnikom in/ali termometrom. Za ekstrakcijo nastalega metamfetamina se reakcijski zmesi doda natrijev hidroksid, uporabijo pa se topila, ki vsebujejo toluen (predmeta št. 1 in št. 2); za izlužitev metamfetamina se uporabijo aceton, eter, izopropanol in druge snovi. Končni izdelek v obliki klorovodikove soli ali sulfata nastane kot produkt sinteze v obliki baze; obdela se ga z žveplovo ali solno kislino, nakar se ga loči od mešanice in posuši ter pridobi obliko kristalov.
- 5 Na podlagi ugotovitev izvedenskega mnenja znaša vrednost najdenih snovi skupno 26.795 BGN, pri čemer znašata vrednost obeh steklenic toluena 24,00 BGN in vrednost 11,18 g rdečega fosforja 2.795 BGN.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 6 Obtoženec in njegovi zagovorniki trdijo, da ravnanje ne pomeni kaznivega dejanja v smislu člena 354a(1), drugi stavek, NK, saj se snovi, ki sta bili ob policijskem nadzoru najdeni v posesti obtoženca, zakonito uporabljata in sta v vsakdanjem življenju zelo uporabni. V podkrepitev stališča, da ravnanje ne izpolnjuje dejanskega stanu, se zagovorniki sklicujejo na Uredbo (ES) št. 273/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o predhodnih sestavinah pri prepovedanih drogah in opozarjajo, da je snov toluen navedena v skupini 3 v Prilogi I in za njeno posedovanje nista potrebni niti licenca v smislu člena 3(2) Uredbe niti registracija v skladu s členom 3(6) Uredbe.
- 7 Državno tožilstvo temu nasprotuje; meni, da so trditve obrambe neutemeljene.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 8 Da bi izpolnili zahteve iz člena 3(1)(a)(iv) in (c)(ii) Konvencije Združenih narodov zoper nezakonit promet mamil in psihotropnih snovi, so v kazenskem zakoniku Republike Bolgarije različna ravnanja s snovmi, ki so lahko v postopku izdelave drog namenjene za predhodne sestavine, kazniva. Z izbranim zakonodajnim pristopom, v skladu s katerim se v eni določbi – členu 354a(1) NK – urejata dva dejanska stana kaznivih dejanj, ki se med seboj razlikujeta le po predmetu kaznivega dejanja, so vnaprej določene tudi posebnosti kaznivega dejanja, katerega predmet so predhodne sestavine pri prepovedanih drogah.
- 9 Prvič, člen 354a(1), drugi stavek, NK je blanketna določba, zato je za izpolnitev znakov dejanskega stanu dejanja potrebno, da se njeno vsebino zapolni z določbami Zakon za kontrol varhu narkotičnite veshtestva i prekursorite (zakon o nadzoru prepovedanih drog in predhodnih sestavin pri prepovedanih drogah, ZKNVP) in podzakonskih predpisov, ki so bili izdani za njegovo uporabo. Na te določbe se je mogoče sklicevati v zvezi z dvema vidikoma: a) snovi, ki so predhodne sestavine, in b) postopek in podlage za izdajo licence za opravljanje dejavnosti v povezavi s takimi snovmi.
- 10 Z *lex specialis* ZKNVP pa so po svoji strani v členu 1, točka 3, izvedene zahteve Uredbe (ES) št. 273/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o predhodnih sestavinah pri prepovedanih drogah in Uredbe Sveta (ES) št. 111/2005 o določitvi pravil za nadzor trgovine s predhodnimi sestavinami za prepovedane droge med Skupnostjo in tretjimi državami.
- 11 Za izvedbo zakona je bila sprejeta Uredba št. 1 z dne 18. aprila 2008 o nadzoru predhodnih sestavin pri prepovedanih drogah. V svoji Prilogi št. 1 razdeli snovi, ki se jih lahko uporabi kot predhodne sestavine, na tri skupine, glede na razlikovanje v obeh uredbah Skupnosti.
- 12 Ti preudarki glede potrebe po zapolnitvi člena 354a(1), drugi stavek, NK in glede stvarnega področja uporabe ZKNVP, če se nanašajo na predhodne sestavine pri prepovedanih drogah, utemeljujejo uporabo prava Unije tudi za primer, za katerega gre v postopku v glavni stvari.
- 13 Ta druga posebnost dejanskega stanu kaznivega dejanja iz člena 354a(1), drugi stavek, NK je, da je za izpolnitev znakov dejanskega stanu kaznivega dejanja potrebno, da gre za dejavnost izdelave, predelave, pridobitve, posedovanja ali distribucije predhodnih snovi brez ustrezne licence. Z izjemo primerov, v katerih gre za tako imenovane zelo nevarne droge, katerih prepoved izhaja že iz samega zakona, je v vseh drugih primerih, vključno s primeri v povezavi s posedovanjem predhodnih sestavin, ki so namenjene za izdelavo drog, za ustrezno licenco šteti pravni akt državnega organa, ki naslovljenca pooblašča za zakonito izvajanje dejavnosti izdelave, predelave, pridobitve, posesti ali distribucije zadevne snovi, če se ta opravlja v medicinski, znanstveni ali raziskovalni namen. Če tega

pravnega akta ni, je izpolnjen objektivni dejanski stan kaznivega dejanja „neupravičeno“.

- 14 Del predmeta kaznivega dejanja v postopku v glavni stvari, dva litra toluena, spada v skupino 3 iz Priloge št. 1 Uredbe št. 1 z dne 18. aprila 2008 in v isto skupino iz Uredbe (ES) št. 273/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o predhodnih sestavinah pri prepovedanih drogah. Za opravljanje dejavnosti v povezavi s snovmi iz te skupine in zlasti za posedovanje teh snovi ni določeno, da bi bila potrebna licenca ali registracija, ne glede na to, ali se obtoženca šteje za izvajalca v smisli člena 2(d) Uredbe št. 273/2004 (če podana obtožba meri na to, da so bile snovi, ki so inkriminirane, namenjene za nadaljnjo odsvojitev) ali za uporabnika v skladu s členom 2(h) te uredbe (če je EV obtožen zaradi posesti snovi, ki je na seznamu). Nacionalna sodna praksa je sicer glede snovi iz prvih dveh skupin v Prilogi 1 ugotovila, da se ravnanje opravlja neupravičeno, če ni licenc (za snovi iz skupine 1) ali registracij (za snovi iz skupine 2), ki so potrebne na podlagi ZKNVP in Uredbe št. 1, glede snovi iz skupine 3 pa nacionalna sodišča le opozarjajo, da gre pri teh za snovi, ki so v skladu z Uredbo (ES) št. 273/2004 Evropskega parlamenta [in Sveta] predmet nadzora, brez pojasnil o tem, katere vsebinske zahteve veljajo za dejavnosti s snovmi iz skupine 3 in ali je potreben posebni pravni akt državnega organa za njihovo pridobitev, njihovo posest in njihovo uporabo. Le v obravnavani odločbi, ki je predmet postopka v glavni stvari, se z namenom snovi – izdelava drog – neupravičenost utemeljuje kot objektivni znak dejanskega stanu kaznivega dejanja iz člena 354a(1), drugi stavek, NK.
- 15 Predložitveno sodišče meni, da so glede na trajanje kazenskega postopka (kazenski postopek je bil uveden 11. marca 2019, obtožnica pa je bila pri okrožnem sodišču v Varni vložena 24. februarja 2021) izpolnjeni pogoji iz člena 107 Poslovnika Sodišča Evropske unije. Poleg tega je bil obtoženec EV daljše obdobje, od 22. januarja 2021 do 25. januarja 2022, v priporu. V interesu obtoženca je, da se vprašanje njegove kazenske odgovornosti hitro razjasni.